

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 15 czerwca 2018 r.

ZP-P.862.11 .2018.HB

Pani
Barbara Murlik
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Górze

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 9 do 15 maja 2018r., na podstawie art.10 ust.1, w związku z art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r., o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2017r., poz.1065 z późn. zm.), zespół kontrolerów z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, w składzie:

Pani Hanna Bylicka – inspektor wojewódzki, (przewodnicząca zespołu),

Pan Mariusz Hołubecki - starszy inspektor wojewódzki

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Powiatowym Urzędzie Pracy w Górze, ul. Poznańska 4, 56-200 Góra, której tematyka obejmowała:

- 1) organizację i realizację staży dla osób bezrobotnych,
- 2) przyznawanie dodatków aktywizacyjnych.

Kontrola realizowana była zgodnie z zatwierdzonym w dniu 11 grudnia 2017r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2018r.

Postępowanie kontrolne objęło okres od 1 stycznia 2017r. do 9 maja 2018 r.

W jednostce kontrolowanej w okresie objętym kontrolą funkcję Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Górze pełniła Pani Barbara Murlik.

Przepisy regulujące zakres kontroli:

- 1) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.),
- 2) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy (Dz.U. z 2012r., poz.1299),
- 3) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnego , stypendium i dodatku aktywizacyjnego (t.j. Dz.U. z 2014r., poz.1189),
- 4) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009r., w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych (Dz.U. z 2009r., nr 142, poz.1160),
- 5) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1257 z późn. zm).

Ogólna ocena kontrolowanej jednostki jest **pozytywna z nieprawidłowościami**.

Powyższa ocena wynika z ustaleń zawartych w dalszej części wystąpienia.

Ustalenia faktyczne

Na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 ustalono, że na dzień 30 kwietnia 2018r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Górze zarejestrowanych było ogółem 1684 osób bezrobotnych, w tym:

964 kobiet,

254 z prawem do zasiłku,

249 dotychczas niepracujących,

608 bez kwalifikacji zawodowych,

355 bez doświadczenia zawodowego,

1475 będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Ad 1. Organizacja i realizacja staży dla osób bezrobotnych.

W kontrolowanej jednostce zadania w zakresie organizowania i finansowania staży realizowane były w Centrum Aktywizacji Zawodowej.

W 2017r. do urzędu wpłynęło 455 wniosków o zorganizowanie stażu dla osób bezrobotnych, z tego 374 rozpatrzono pozytywnie, a 41 negatywnie, w 40 przypadkach nastąpiła rezygnacja pracodawcy. Głównymi powodami negatywnego rozpatrzenia wniosków były: brak deklaracji zatrudnienia po zakończonym stażu, brak wystarczających kwalifikacji osoby bezrobotnej, zakończenie zawierania umów skutkujących zobowiązaniami na następny rok kalendarzowy.

W 2017 r. na staże przeznaczono kwotę 2 775 542,00 zł, a wydatkowano kwotę 2 607 206,85zł. Zawarto 374 umowy cywilno-prawne z organizatorami stażu, na 391 miejsc stażowych dla bezrobotnych. Na w/w miejsca skierowano 391 bezrobotnych, z czego staż rozpoczęło 388 osób (3 osoby nie podjęły stażu po skierowaniu i zostały wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych i poszukujących pracy). W 72 przypadkach staż został przerwany, w tym w 22 przypadkach z winy bezrobotnego, a w 3 przypadkach z winy pracodawcy. Powodami przerwania stażu były m.in.: podjęcia pracy u innego pracodawcy, nieusprawiedliwiona nieobecność podczas więcej niż jednego dnia stażu, powody osobiste, konflikt między osobą bezrobotną a pracodawcą, zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej.

W 2017 przeprowadzono 92 wizyty monitorujące.

Do dnia rozpoczęcia kontroli w 2018r., do urzędu wpłynęło 199 wniosków o zorganizowanie stażu dla osób bezrobotnych z tego 168 rozpatrzono pozytywnie, 9 negatywnie, a w 22 przypadkach nastąpiła rezygnacja pracodawców. Głównymi powodami negatywnego rozpatrzenia wniosków były: brak deklaracji zatrudnienia po zakończonym stażu, brak statusu bezrobotnego osoby wskazanej we wniosku.

W 2018 r. na staże zaplanowano kwotę 2 277 519,00 zł. Do dnia rozpoczęcia kontroli wydatkowano kwotę 718 975,51zł. Zawarto 146 umów cywilno-prawnych z organizatorami stażu, na 155 miejsc stażowych dla bezrobotnych. Na w/w miejsca skierowano 155 bezrobotnych, z czego staż rozpoczęło 152 osoby (3 osoby nie podjęły stażu po skierowaniu i zostały wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych i poszukujących pracy). W 21 przypadkach staż został przerwany, w tym w 6 przypadkach z winy bezrobotnego.

Powodami przerwania były m.in.: podjęcia pracy u innego pracodawcy, nieusprawiedliwiona nieobecność podczas więcej niż jednego dnia stażu, powody osobiste.

W 2018 do dnia kontroli przeprowadzono 24 wizyty monitorujące.

W kontrolowanym okresie tj. od 01.01.2017 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, liczba akt stażowych wyniosła 654. Natomiast do szczegółowej kontroli pobrano pierwszych piętnaście akt staży finansowanych z Funduszu Pracy z 2017 i pierwszych 5 akt staży finansowanych z Funduszu Pracy z 2018r. o następujących numerach:

UmStaz/18/0008; UmStaz/18/0017; UmStaz/18/0019; UmStaz/18/0020; UmStaz/18/0030; UmStaz/17/0014; UmStaz/17/0009; UmStaz/17/0130; UmStaz/17/0170; UmStaz/17/0290; UmStaz/17/0018; UmStaz/17/0287; UmStaz/17/0019; UmStaz/17/0052; UmStaz/17/0026; UmStaz/17/0254; UmStaz/17/0096; UmStaz/17/0057; UmStaz/17/0001; UmStaz/17/0042

oraz dziewięć pierwszych negatywnie rozpatrzonych wniosków z 2017r. i pięć pierwszych negatywnie rozpatrzonych wniosków z 2018r., o następujących numerach:

2346/P/17; 12143/P/17; 11431/P/17; 11843/P/17; 11321/P/17; 11405/P/17; 11404/P/17; 4448/P/17; 4284/P/17; 143/P/18; 1709/P/18; 1392/P/18; 1774/P/18; 1281/P/18.

Wnioski o staż składały uprawnione podmioty, były one kompletne i zawierały: dane organizatora stażu, liczbę zatrudnionych pracowników w przeliczeniu na pełny etat, liczbę przewidywanych miejsc pracy, na których bezrobotni będą odbywać staż, imię, nazwisko oraz stanowisko opiekuna bezrobotnego odbywającego staż, proponowany okres odbywania stażu, nie krótszy niż 3 mc-e, opis zadań jakie będą wykonywane podczas stażu przez bezrobotnego, wymagania dotyczące predyspozycji psycho-fizycznych i zdrowotnych, poziomu wykształcenia oraz minimalnych kwalifikacji niezbędnych do podjęcia stażu przez bezrobotnego na danym stanowisku. W 16 przypadkach pracodawcy w składanych wnioskach wskazywali wybranych przez siebie bezrobotnych.

Złożone wnioski poddawane były ocenie formalnej i merytorycznej. Wszystkie zbadane wnioski, rozpatrzone negatywnie, otrzymały tę ocenę zasadnie (Dowód nr 1/1 – kserokopia wniosku nr 2346/P/117 wraz z odpowiedzią).

Wnioski rozpatrywano terminowo, tj. organizator w ciągu miesiąca był informowany o sposobie jego rozpatrzenia. Na tej podstawie zawierano z organizatorami umowy, które zawierały: firmę lub imię i nazwisko organizatora, imię i nazwisko osoby uprawnionej do reprezentowania organizatora, siedzibę organizatora, miejsce odbywania stażu, dane bezrobotnego odbywającego staż, imię i nazwisko oraz stanowisko opiekuna osoby odbywającej staż (Dowód nr 1/2 – kserokopia umowy nr UmSTAZ/17/0057 wraz z wnioskiem i odpowiedzią na wniosek).

Zarówno organizatorzy staży, jak i bezrobotni prawidłowo wypełniali swoje obowiązki. W sposób nie budzący zastrzeżeń organizowano opiekę nad stażystami, odpowiednio też ustalając czas ich pracy. Nie odnotowano przypadków niezrealizowania programu stażu, ani konieczności pozbawiania bezrobotnych możliwości kontynuowania stażu. Na urzędowej tablicy ogłoszeń prezentowano wykaz pracodawców, z którymi zawarto umowy o staż.

Nie stwierdzono przypadków ponownego odbywania stażu przez bezrobotnego u tego samego pracodawcy. Liczba stażystów, jednocześnie odbywających staż u danego pracodawcy nie przekroczyła liczby pracowników zatrudnionych w dniu składania wniosku w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

Przed rozpoczęciem stażu urząd nie kierował bezrobotnych na badania lekarskie.

Staż realizowane były według programu stanowiącego załącznik do umowy. Programy zawierały: nazwę zawodu lub specjalności, której program dotyczy, zakres zadań wykonywanych przez bezrobotnego, rodzaj uzyskiwanych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych, sposób potwierdzenia nabytych kwalifikacji lub umiejętności, nazwisko opiekuna osoby objętej programem stażu (Dowód nr 1/3 – kserokopia programu stażu).

Po zakończeniu realizacji programów stażowych pracodawcy wydawali opinie, zawierające informacje o zadaniach realizowanych przez bezrobotnych i umiejętnościach praktycznych pozyskanych w trakcie stażu, bezrobotni sporządzali sprawozdania ze stażu. Na tej podstawie wydawano zaświadczenia o odbyciu stażu. (Dowód nr 1/4 przykładowe kserokopie w/w dokumentów).

W wyniku zawartych umów stażowych poddanych kontroli (skontrolowano 20 umów), w 15 przypadkach nastąpiło zatrudnienie osoby bezrobotnej po odbytym stażu, w 2 przypadkach umowa stażowa pozostawała w trakcie realizacji, natomiast w 3 przypadkach pracodawcy nie zatrudnili stażystów z uwagi na przerwanie stażu przez bezrobotnych.

We wszystkich badanych przypadkach osoby bezrobotne odbywały staż w okresach wskazanych w art. 53 przedmiotowej ustawy.

Bezrobotnym w okresie odbywania stażu przyznawano stypendium stażowe w wysokości 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnych. Stosownie do treści art. 53 ust. 6 ustawy osoby odbywające staż otrzymywały decyzje o przyznaniu stypendium stażowego bądź o jego utracie (Dowód nr 1/5 – kserokopia decyzji nr 174/02/18 z dnia 12/02/2018 r. oraz nr 174/05/18 z dnia 10/05/2018r.).

Urząd monitorował staże poprzez badanie dokumentów oraz wyrywkowe przeprowadzanie wizyt monitorujących u organizatorów stażu. (Dowód nr 1/6 – kserokopia przykładowego protokołu z wizyty monitorującej).

Ad 2. Przyznawanie dodatków aktywizacyjnych.

W kontrolowanej jednostce, zadania dotyczące przyznawania oraz odmowy przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego realizowane były w Powiatowym Urzędzie Pracy w Górze – w Dziale Rejestracji, Ewidencji Świadczeń.

W 2017r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Górze wpłynęło 146 wniosków o przyznanie dla osób bezrobotnych dodatków aktywizacyjnych, z tego 145 rozpatrzono pozytywnie a 1 negatywnie.

W okresie od dnia 01.01.2018r. do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych, w urzędzie złożono 56 wniosków o przyznanie dodatków aktywizacyjnych, z tego 55 rozpatrzono pozytywnie, a 1 negatywnie.

Ustalono, że koszty związane z wypłatą przez urząd pracy dodatków aktywizacyjnych wynosiły:

- w 2017 r. – 207 417, zł brutto
- w 2018 r. – 65 970,90 zł brutto.

Na podstawie rejestru decyzji wydanych w 2017 r. i 2018 r.(do 30.04.2018 r.), do szczegółowej kontroli pobrano 4 decyzje o przyznaniu dodatku aktywizacyjnego wydane na początku miesiąca: stycznia 2017 r., czerwca 2017 r., grudnia 2017 r., lutego 2018 r., kwietnia 2018 r. Z łącznej liczby 200 spraw rozpatrzonych pozytywnie, badaniu poddano 20 spraw o następujących numerach ewidencyjnych:

060307/0001; 170816/00001; 091098/0061; 261016/00002; 191098/0005; 091098/0061; 130911/00001; 261006/0004; 310507/0002; 041005/0010; 051098/0017; 300811/00002; 220506/0004; 090118/00002; 160701/0004; 160600/0001; 020114/00003; 031014/00001; 070113/00003; 210305/0001.

Z liczby 2 spraw rozstrzygniętych w sposób negatywny, skontrolowano wszystkie akta o następujących numerach ewidencyjnych:

070911/00001; 160318/00001.

Ubiegający się o przyznanie dodatku aktywizacyjnego był zarejestrowany w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna i w wyniku podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej został pozbawiony statusu osoby bezrobotnej oraz prawa do zasiłku. Składane wnioski w sprawie przyznania dodatków aktywizacyjnych zawierały kompleksowe informacje niezbędne do jego rozpatrzenia, np. datę rozpoczęcia pracy, informację czy podjęcie pracy nastąpiło na podstawie własnej inicjatywy, czy w wyniku skierowania przez urząd (dowód nr 2/1 kserokopia akt 170816/00001).

Akta sprawy zawierały oryginalny wniosek o przyznanie dodatku aktywizacyjnego oraz kserokopię umowy wskazującej termin rozpoczęcia pracy oraz okres, na który zawarto umowę (dowód nr 2/2 kserokopia akt 170816/00001).

W wyniku kontroli ustalono, że w 20 kontrolowanych przypadkach dodatek aktywizacyjny przyznano wszystkim osobom, które podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową z własnej inicjatywy zgodnie z art. 48 ust. 1 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W badanym materiale kontrolnym nie wystąpiły przypadki ubiegania się o wypłatę dodatku aktywizacyjnego przez osoby, które w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy podjęły zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy i otrzymywały wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W decyzjach orzekających o przyznaniu dodatku aktywizacyjnego prawidłowo wskazano jego wysokość, tj. 50% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy oraz okres przysługiwania tj. od dnia złożenia wniosku przez połowę okresu w jakim osobie bezrobotnej przysługiwałby zasiłek, pod warunkiem, że dana osoba nadal będzie pozostawać w zatrudnieniu lub wykonywać inną pracę zarobkową (dowód nr 2/3 kserokopia akt 170816/00001). Sprawdzono również poprawność naliczania oraz dokonywania wypłat dodatków aktywizacyjnych poprzez weryfikację kart wypłat świadczeń (dowód nr 2/4 kserokopia akt 170816/00001). Zgodnie z zapisem § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnego, stypendium i dodatku aktywizacyjnego, dodatki aktywizacyjne wypłacane były za okresy miesięczne, w terminach ustalonych przez powiatowy urząd pracy, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia upływu okresu, za który świadczenie było wypłacane. Sprawdzone decyzje dotyczące przyznania i utraty prawa do dodatku aktywizacyjnego, spełniły określone w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego wymogi formalno–prawne.

W przypadku kontynuacji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, bezrobotny przedkładał w każdym miesiącu, w terminie ustalonym przez urząd, stosowne zaświadczenie od pracodawcy potwierdzające wykonywanie pracy. Dostarczenie powyższego zaświadczenia było niezbędne w celu kontynuacji wypłaty przyznanego dodatku aktywizacyjnego (dowód nr 2/5 kserokopia akt 170816/00001).

Materiał poddany kontroli wykazał 2 przypadki, w których urząd w związku ze złożonym wnioskiem w sprawie przyznania dodatku aktywizacyjnego wydał decyzje o odmowie przyznania prawa do dodatku. W pierwszym przypadku wydano decyzję odmawiającą przyznania dodatku aktywizacyjnego, ponieważ wnioskodawca podczas podjęcia pracy nie posiadał prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek trwającego 90-dniowego okresu karencji oczekiwania na zasiłek (dowód nr 2/6 kserokopia decyzji nr PS-640/107/AD/2017). W drugim przypadku nastąpiła odmowa dodatku aktywizacyjnego ponieważ z dokumentów wynikało, że wnioskodawca podjął pracę u pracodawcy, u którego świadczył pracę zarobkową bezpośrednio przed zarejestrowaniem (dowód nr 2/7 kserokopia decyzji nr PS-640/44/AD/18).

W kontrolowanym materiale w 5 przypadkach doszło do wcześniejszej utraty prawa do dodatku aktywizacyjnego. We wszystkich przypadkach powodem pozbawienia prawa do dodatku aktywizacyjnego było zakończenie przez wnioskodawcę pracy w terminie wcześniejszym niż termin, do którego dodatek mógł przysługiwać. Na podstawie przedłożonych świadectw pracy urząd wydał decyzje o numerach: 12/04/18, 290/03/17, 382/07/17, 477/02/18, 481/03/17 (dowód nr 2/8, 2/9, 2/10, 2/11, 2/12, 2/13), rozstrzygające o utracie prawa do dodatku aktywizacyjnego.

W aktach pobranych do kontroli wystąpiły 3 przypadki wstrzymania i wznowienia wypłaty dodatków aktywizacyjnych, w których urząd nie wydał decyzji administracyjnej. Powodem wstrzymania wypłaty dodatku aktywizacyjnego było przebywanie wnioskodawcy na urlopie bezpłatnym. Adnotacja o korzystaniu z urlopu bezpłatnego umieszczona była na „zaświadczeniach do dodatku aktywizacyjnego”, przedkładanych co miesiąc przez zainteresowanego w urzędzie (dowód nr 2/14 kserokopia akt nr 220506/0004, 310507/0002) oraz na świadectwie pracy (dowód nr 2/15 kserokopia akt nr 091098/0061). Zgodnie z obowiązującymi przepisami, urząd nie wypłacił zainteresowanemu dodatku aktywizacyjnego za czas przebywania na urlopie bezpłatnym (dowód nr 2/16 - kserokopia karty wypłat świadczeń do sprawy nr 220506/0004, 310507/0002, 091098/0061).

Na podstawie art. 48 ust. 4 pkt 4 w.w ustawy dodatek aktywizacyjny nie przysługuje za czas przebywania pracownika na urlopie bezpłatnym. Na podstawie art. 104 § 1 kpa,

organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej. Wydawanie decyzji o wstrzymaniu i wznowieniu wypłaty dodatku aktywizacyjnego należy do obowiązków organu administracyjnego na co wskazuje przepis art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. b ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Na podstawie akt poddanych kontroli ustalono, że wszystkie osoby, którym wydano decyzje o przyznaniu dodatków aktywizacyjnych, spełniały warunek do jego uzyskania. Zasadne również było wydanie decyzji odmawiających przyznania prawa do tego świadczenia.

Zalecenia:

Z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości zaleca się:

1. Wydawać decyzje administracyjne stronie w sprawach wstrzymania i wznowienia wypłaty dodatku aktywizacyjnego zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. b ustawy z dnia 20 kwietnia o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017r. poz. 1065 z późn. zm.) oraz art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1257 z późn. zm).

Pouczenie

Jednostka kontrolowana może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia.

W przypadku braku zastrzeżeń prosimy o poinformowanie Wojewody Dolnośląskiego o realizacji zaleceń w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Iwona Drelchowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

